

Buohcan ja veajuiduhttin

OANEHAČČAT JA ČIELGASIT

Sisdoallu

Juos buohccát	3
Dálkkasbuhtadusat	6
Buhtadusat priváhta buohccedivššus ja bátne divššus	10
Buhtadusat mátkkiin	12
Sairauspäiväraha	14
Bargonávccahisvuoda aláhat	17
Bargodearvvasvuodadikšun	18
Juos mánná buohccá	20
Doarjja veajuiduhttimii	22
Lápmásiiddoarjagat	26
Ohcan ja máksin	28
Ná Kela bálvala	31

Juos buohccát

Juos buohccát dahje juos dus gávnnavuvvo váddu, sáhtát oažžut Kela ruđalaš doarjaga. Juos buohcuvuohta dahje váddu váikkuha du beaivválaš birgemii dahje bargonávccaide, sáhtát oažžut Kelas veajuiduhttima.

Dán gihppagis mitaluvvo, mo Kela doarju buohcuvuođas šaddan goasttádusaid ja veahkeha du ruđalaččat buohcuvuođa áigge.

Lassin gihppagis mitaluvvo bargodearvvasvuoda fuolahusa ja lápmásiiddoarjagiid birra.

Lassin gihppaga loahpas mitaluvvo lápmásiid doarjagiid ja bargodearvvasvuodadivššu birra.

Gihpa mitala jagi 2021 dilis.

Lassidiehtu nehtas ja telefavnas

Kela doarjagiid birra mitaluvvo davvisámegillii čujuhusas www.kela.fi/davvisamegillii

Buohcuvuođa áiggi doarjagiid ja veajuiduhttima birra mitaluvvo dárkileappot Kela suomagielat siidduin www.kela.fi/sairastaminen www.kela.fi/kuntoutus

Juos dus leat jearaldagat, sáhtát ringet bálvalannummirii **020 692 204**

Mii goluid Kela buhtte?

Kela buhtte earret eará oasi čuovvovaš goluin:

- reseaptadálkasat, mat gullet buhttejuvvon dálkasiidda
- priváhta doaktára buhtadusat
- priváhta bätneadoaktára buhtadusat
- mátkkit buohccedikšui, dutkamuššii dahje veajuiduhttimii

Lassin Kela buhtte ánsomanaheami buohcuvuođa ja buohccán máná dikšuma áigge.

Kela ii buhtte divššu almmolaš dearvvasvuodafuolahusas nappo divššu dearvvasvuodaguovddážiis dahje buohcceviesus.

Juos leat barggus, sáhtát fitnat maiddá bargodearvvasvuodadivššus, man bargoaddi ordne. Lassin dáhkádusfitnodagat vuvdet priváhta buohcuvuođadáhkádusaid buohccáma várás.

Kela-koarta

Juos dus lea Kela-koarta, oaččut dainna njuolga buhtadusa dikšungoluin máŋga priváhta doavtterstašuvnnas. Ná don it dárbbáš ohcat buhtadusa sierra.

Kela addá Kela-koartta buohkaide, geat gullet Suoma sosiáladorvui. Koarta lea nuvttá ja dat sáddejuvvo ruoktot.

Sáhtát dingot Kela-koartta bálvalannummiris **020 692 204**.

Eurohpalaš buohccedikšunkoarta

Juos mátkkoštát eará Eurohpá riikkain, lea buorre juos dus lea mielde eurohpalaš buohccedikšunkoarta.

Sáhtát dingot dan neahtas:

www.kela.fi/asiointi

Sáhtát maiddá ringet bálvalannummirii

020 692 204

Koarta lea nuvttá. Dat postejuvvo ruoktot.

Juos buohccát fáhkkestaga, čájjet koartta ja identitehtaduodaštusa olgoriikka dikšunbáikkis. Koarta dohkkehuvvo EU- ja Edg-riikkain ja Sveiccas. Ovdal mátkki gánneha váldit čielgasa das, mo guđege riikkas galgá doaibmat, juos buohccá.

Lassidiedut neahtas:

www.kela.fi/sairaanulkomailla

Juos dus ii leat eurohpalaš buohccedikšunkoarta mielde, sáhtát ohcat buhtadusaid maiddá maŋjeleappos Kelas.

Lassin dáhkádusfitnodagat vuvdet mátkedáhkádusaid, mat buhttejit dikšungoluid.

Dálkkasbuhtadusat

Kela sáhttá máksit buhtadusa reseaptadálkasiin, maid doavttir dahje buohccedivššár lea mearridan buohcuvuođat dikšui.

Oaččut buhtadusa dan maŋŋá, go álgoiežasvástu lea dievvan. Álgoiežasvástu lea 50 euro jagis.

Kela ii buhte buot dálkasiid.

Buhttejuvvon dálkasiid birra gávnnat dieđu nehtas:

www.kela.fi/laakehaku

Apotehkain ja Kelas lea diehtu das, man olu leat máksan álgoiežasvásttu. Go álgoiežasvástu lea dievvan, apotehka geahpeda dálkasa hattis Kela buhtadan oasi njuolga. Hatti loahppaoasi mávssát ieš.

Čujuhanhaddi ja dálkasa molsun hálbibui

Dihto dálkasiidda lea mearriduvvon čujuhanhaddi. Dálkasa vuovdinhaddi sáhttá leat stuorát go čujuhanhaddi. Oaččut buhtadusa goittotge čujuhanhatti vuodul.

Apotehka sáhttá molsut dálkasa sullasaš muhto hálbbit dálkasii, juos nie háliidat. Apotehka ii goittotge oaččo molsut dálkasa, juos dálkasa mearrideaddji lea gieldán molsumis dan.

Juos dálkasis ii leat čujuhanhaddi, de oaččut buhtadusa vuovdinhatti vuodul.

Ovdamearka čujuhanhattis ja dálkasa molsumis hálbibui

Doaktára mearridan dálkkas máksá 30 euro. Dálkkasa čujuhanhaddi lea 10 euro. Kela máksá buhtadusa 40 % čujuhanhattis nappo 10 euros. Buhtadus lea dalle 4 euro. Mávssat ieš loahppaoasi dahjege 26 euro.

Apotehkas gávdno goittotge seammalágán muhto hálbbit dálkkas. Dat máksá dušše 10 euro. Juos molssut dálkasat dakkár dálkasii, oaččut 4 euro buhtadusa ja mávssat ieš dálkasis dušše 6 euro.

Sierrabuhtadus

Muhtun dálkasiin sáhtát oažžut sierrabuhtadusa, mii lea stuorát go dábálaš buhtadus. Dan oažžu dihto váigadis ja guhkesáigásaš buohcuvuođaid dikšui mearriduvvon dálkasiin.

Oza vuoigatvuoda sierrabuhtadussii Kelas. Dárbbasat dasa doaktáris B-cealkámuša.

Dálkkasbuhtadusa sáhttá oažžut maiddá muhtun biebmobuktagiin. Buhtadusa biebmobuktagiin oažžu ovdamearkka dihte olmmoš, geas lea mielkeallergiija dahje njammásanhehttehus.

Oza vuoigatvuoda biebmobuktagiid buhtadussii Kelas. Dárbbasat dasa doaktáris B-cealkámuša

Stuorra dálkkasgolut

Juos gárttat oastit olu dálkasiid, sáhtát oažžut dálkkasgoluin lassebuhtadusa.

Oaččut lassebuhtadusa, juos mávssat dálkasiin badjel 580 euro jagis. Loahppajagis mávssat juohke dálkasis dušše 2,50 euro, vaikke dálkkas livččii divrasut.

Sáhtát čuovvut dutnje jagi áigge čoggon buhtadusaid nehtas čujuhusas

www.kela.fi/asiointi

Dálkasa oastin olgoriikkain

Juos áiggot oastit dálkasa nuppi EU-riikkas, Edg-riikkas dahje Sveiccas, sáhtát bivdit doaktáris sierra dálkkasmearrádusa, mainna sáhtát oastit dálkasa olgoriikkain.

Sáhtát ohcat buhtadusa olgoriikkain ostojuvvon dálkasis maŋálgihtii Kelas.

Oaččut buhtadusa, juos dálkkas lea dohkkehuvvon buhttejuvvon dálkkasin Suomas.

Buhtadusat priváhta buohccedivššus ja bátnedivššus

Kela máksá buhtadusa,
go finat buohcuvuođa dihte priváhta doaktára luhte.
Kela máksá buhtadusa maiddái dain dutkamušain ja divššus,
maid priváhta doavttir lea mearridan.
Dat leat ovdamearkka dihte fysioterapiija ja
laboratoriadutkamušat.

Kela ii mávsse buhtadusa,
juos ozat priváhta doaktáris doavttircealkámuša
ovdamearkka dihte vuodjinkoartta, ealáhaga dahje
oahppolágádussii figgama várás.

Kela máksá buhtadusa maiddái njálmmi ja bániid divššus
priváhta bátnedoaktáris.

Sáhtát oažžut buhtadusa bátnedoaktára njálmmi ja bániid
dutkamušas juohke nuppi kaleandarjagi.
Juos bátnedoavttir ávžžuha dárkkisteami oktii jagis,
sáhtát oažžut buhtadusa oktii kaleandarjagis.

Kela máksá buhtadusa maiddái
röntgen- ja laboratorijadutkamušain,
maid priváhta bátnedoavttir mearrida.

Kela máksá buhtadusa maiddái njálbmehygienistta divššus,
juos priváhta bátnedoavttir lea mearridan dan.

Kela ii dábálaččat buhte bátneprotesaide laktáseaddji goluid.

Kela ii buhte doaimmahatgoluid.

Kela nanne doavttirmávssuide, dutkamušaide
ja dikšui távssaid.
Oaččut Kela buhtadusa eanemustá távssa mielde,
vaikko mávssášit doaktára luhte fitnamis eanet.
Sáhtát dárkkistit távssaid nehtas čujuhusas

www.kela.fi/taksat

Oaččut buhtadusa dávjá juo vuostáiváldimis,
go čájehat iežat Kela-koartta.
Sáhtát ohcat buhtadusa Kelas maiddái mañálgihtii.

Juos ohcalat dikšui nuppi EU-riikii, Edg-riikii dahje Sveicii,
oaččut divššus seamma buhtadusa, go maid oaččošit Suomas.

Lassidiehtu dearvvasvuodabálvalusaid geavaheamis
olgoriikkain:

www.kela.fi/yhteyspiste

Mii doaktára luhte fitnamis buhtejuvvo?

Máhtte finai priváhta spesiáldoaktára luhte
ja mávssii 20 minuhta vuostáiváldinfitnamis 80 euro.
Kela buhtadus lea 13,50 euro.

Kela buhte 13,50 euro,
ja Máhtte máksá ieš loahppaoasi nappo 66,50 euro
(80 euro – 13,50 euro = 66,50 euro).

Buhtadusat mátkkiin

Kela buhtte mátkkiid almmolaš dahje priváhta dearvvasvuodadikšui, juos manat dohko buohcuvuoda, áhpehisvuoda dahje riegádahttima dihte.

Veajuiduhttinmátkkiid Kela buhtte dalle, juos veajuiduhttin vuodđuduvvá Kela dahje almmolaš dearvvasvuodadivššu veajuiduhttinmearrádussii. Mátkkit buhttejuvvojit dábálaččat lagamuš dikšunbáikái ja hálbimus johtinvuogi mielde.

Juos dus galgá leat miedušteaddji dahje bearašlahttu fárus, sáhtát ohcat buhtadusa maiddái sin mátkegoluin.

Kela ii buhtte sierra dálkasiid viežžanmátkki apotehkii.

Buhtadus idjadeamis

Juos gárttat ovdamearkan heajos johtolatoktavuodaid dihte idjadit dikšun- ja dahje veajuiduhtiinbáikegottis, sáhtát oažžut idjadanruđa. Dat lea eanemustá 20,18 euro jándoris.

Mátkkiid iežasvástu

Mátkkiid iežasvástu lea 25 euro mátkkis, mii manná ovttá guvlui. Juos mátki máksá badjel 25 euro, Kela buhtte dutnje 25 euro badjel mannan supmi.

Oza buhtadusa goittotge maiddái vuollái 25 euro máksán mátkkiin. Kela rehkenasta daid oppa jagi iežasvástui.

Jahkeiežasvástu oaivvilda dan, ahte juos leat kaleanddarjagi áigge máksán mátkegoluid ies oktiibuot 300 euro, Kela buhtte loahppajagi mátkegoluid dievasmearálašžan.

Táksesáhtut

Juos gárttat geavahit táksse dearvvasvuodadili dahje heajos johtolatoktavuodaid dihte, sáhtát oažžut buhtadusa maiddái táksesáhtuin. Juos geavahat táksse dearvvasvuodadili dihte, dus galgá leat dikšunlágádusa duodaštus, man namma lea Duodaštus mátkebuhtadusa várás (Todistus matkakorvausta varten SV 67).

Diŋgo táksse álo iežat guovllu diŋgonnummiris. Ná oaččut mátkebuhtadusa dalán tákses. Juos diŋgot táksse gos nu eará sajis, Kela ii buhtte mátkki.

Tákssiid diŋgonnummirat gávdnojit nehtas čujuhusas www.kela.fi/nain-tilaat-taksin

Sámegielaigiid fástatáksseáššehasvuotta

Kela lea miediham sámeguovllu sámegielaigiidda ng. fástatáksseáššehasvuoda. Mearrádus vuodđuduvvá sámi giellaláhkii, iige sámegielaht olmmoš dárbbáš ohcat dan sierra. Sámegielaht olmmoš sáhtá diŋgot Kela-sáhtuid njuolggá sámegielaht táksevuoddjis.

Sáhtát čuovvut dutnje jagi áigge čoggon mátkegoasttádusaid nehtas čujuhusas www.kela.fi/asiointi

Buohcuvuodabeaiveruhta

Kela máksá buohcuvuoda áiggis buohcuvuodabeaiveruđa.
Sáhtát oažžut buohcuvuodabeaiveruđa, juos leat
16–67-jahkásaš itge buohcuvuoda dihtii nákke bargui.

Buohcuvuodabeaiveruhta máksojuvvo dábálaččat dan maŋŋá,
go leat leamašan buohccin 10 beaivvi.
Juos leat fitnodatdoalli, sáhtát oažžut
buohcuvuodabeaiveruđa juo árabui.

Juos oaččut buohcanluomus bálkká,
Kela máksá buhtadusa bargoaddái.

Man olu oaččut buohcuvuodabeaiveruđa?

Buohcuvuodabeaiveruđa mearri rehkenastojuvvo
jahkeboaduid vuodul.
Jahkeboaduin oaivvildit boaduid 12 mánu áigodagas.

Juos doavttir gávnna du bargonávccaheapmen
ovdamearkka dihte miessemánu 2021 rájes,
Kela rehkenastá buohcuvuodabeaiveruđa meari
daid boaduid vuodul, maid leat ožžon 1.4.2020–31.3.2021.
Beaiveruhta lea álo unnit go jahkeboadut.
Dábálaččat dat lea sulaid 70 proseantta jahkeboaduin.
Beaiveruhta máksojuvvo dábálaččat 6 beaivvis vahkus.
Juos oaččut buohcuvuodabeaiveruđa áigge bálkká,
Kela máksá buohcuvuodaruda du bargoaddái.

Maiddá bargguhis olmmoš dahje studeanta,
gii oažžu oahporuđa, sáhtát buohccádettiin ohcat
buohcuvuodabeaiveruđa.

Oza buohcuvuodabeaiveruđa 2 mánu siste das,
go bargonávccahisvuolta álgá.

Man guhká buohcuvuodabeaiveruhta máksojuvvo?

Buohcuvuodabeaiveruhta máksojuvvo
eanemustá sulaid jagi áigge.
Kela čielggada buohcuvuodabeaiverudabaji áigge,
livččiigo veajuiduhttimis ávki buohcuvuodat dikšumis.

Juos leat bargi, Kela bivdá du sáddet
bargodearvasvuodadoaktára cealkámuša
du bargonávccain ja vejolašvuodas joatkit dálá barggus.
Kela dárbbáša cealkámuša maŋimustá dalle,
go leat ožžon buohcuvuodabeaiveruđa 90 árgabeaivvi.

Lassebeivviid buohcuvuodabeaiveruhtii

Muhtin dáhpáhusain Kela sáhttá miedihit
buohcuvuodabeaivebadjái lassebeivviid.

Dábálaččat buohcuvuodabeaiveruđa sáhttá oažžut
eanemustá sulaid jagi áigge.
Juos leat máhccan bargui dan maŋŋá, muhto
buohcuvuolta ain hehte bargama, Kela sáhttá máksit
buohcuvuodabeaiveruđa vel 50 beaivvi lasi.

Lassebeivviid eaktun goit lea,
ahte leat leamašan barggus ovtatmano
30 beaivvi nappo sulaid ovttá mánotbaji dan maŋŋá,
go buohcuvuodabeaiveruđa eanemusáigi lea nohkan.

Juos bargonávccahisvuolta joatkašuvvá
itge sáhte máhccat bargui,
Kela dahje bargoealáhatlágádusa áššedovdit dutket,
sáhtátgo báhcit bargonávccahisvuodaealáhahkii.

Oassebuohcuvuodabeaiveruhta

Oassebuohcuvuodabeaiveruhta doarju bargui máhccama.

Sáhtát oažžut oassebuohcuvuodabeaiveruđa, juos leat ovdal buohccáma bargan ollesáigásaččat, muhto máhcát bargui oasseáigásaččat, go buohcuvuohta joatkašuvvá. Bargoáiggi galgá geahpedit sulaid beallái ovddit bargoáiggis.

Kela máksá oasseáigásaš barggu áigodagas oassebuohcuvuodabeaiveruđa, mii lea bealli buohcuvuodabeaiveruđas.

Sáhtát álggahit oasseáiggebarggus áramustá dalle, go leat leamašan buohccin 10 beavvi. Oassebuohcuvuodabeaiveruhta máksojuvvo eanemustá 120 árgabeavvi dahjege sullii 5 mánotbaji.

Oza oassebuohcuvuodabeaiveruđa maŋimustá 2 mánotbaji siste dan beavvis, man rájes háliidat oažžut dan.

Buohcuvuodabeaiveruhta, veajuiduhttin vai ealáhat?

Juos buohcuvuohta bistá guhká, sáhtát oažžut doarjaga veajuiduhttimii. Go leat ožžon buohcuvuodabeaiveruđa 60 árgabeavvi, Kela čielggada, sáhtášiigo veajuiduhttimis leat veahkki du bargonávccaid buorideamis.

Juos leat ožžon buohcuvuodabeaiveruđa 150 árgabeavvi dahjege measta 6 mánotbaji, oaččut Kelas reivve, mas muitaluvvo veajuiduhttinvejolašvuodaid birra.

Juos vásihat, ahte dárbbášat veajuiduhttima, ságastala áššis iežat doaktáriin dahje váldde oktavuoda Kelai.

Bargonávccahisvuodaealáhat

Buohcuvuodabeaiveruhta máksojuvvo oktiibuot dábálaččat eanemustá 300 árgabeavvis.

Juos bargonávccahisvuolta, mii lea šaddan du buohcuvuodas dahje lámisvuodas, joatkašuvvá itge sáhte oažžut buohcuvuodabeaiveruđa, sáhtát ohcat bargonávccahisvuodaealáhaga.

Dan sáhttá máksit bargoealáhatlágádus dahje Kela dahje guktot.

Kela máksá bargonávccahisvuodaealáhaga, juos it leat leamašan bargoeallimis dahje juos it oaččo doarvái ealáhaga bargoealáhatlágádusas.

Dasa, sáhtátgo oažžut bargonávccahisvuodaealáhaga, váikkuha

- mii buohcuvuodaid dahje lámisvuolta dus lea
- man boaris don leat
- man barggu leat bargan
- mii skuvlejumiid dus lea.

Juos it sáhte máhccat bargui itge oaččo ealáhaga, almmut iežat BE-guovddáži bargguhis bargguohccin maŋimustá čuovvovaš beavve buohcuvuodabeaiveruđa nohkama maŋŋá.

Ná sáhtát oažžut bargguhisvuodabeaiveruđa dan bottas, go vuorddát mearrádusa bargonávccahisvuodaealáhagas.

Juos leat bargguhisvuodakássa lahttu, oza dietnasii čadnon beaiveruđa iežat bargguhisvuodakássas.

Bargodearvvasvuodadikšun

Bargoaddi galgá ordnet ovddalgihtii buohcuvuodaid eastadeaddji bargodearvvasvuodadikšuma buot bargiidasas. Bargi dearvvasvuodadilli ja bargonávccat čuvvojuvvojit ee. dearvvasvuodadárkkistemiid bokte. Ulbmilin lea seailuhit bargi bargonávccaid.

Oaččut dárkilut dieđu bargodearvvasvuodabálvalusaid birra iežat bargoaddis.

Bargoaddi sáhtá ohcat Kelas buhtadusa bargodearvvasvuodadikšuma goluin.

Fitnodatdoalli bargodearvvasvuodadikšun

Maidái priváhta fitnodatdoalli sáhtá ordnet alces bargodearvvasvuodadikšuma. Dat lea goittotge eaktodáhtolaš.

Jos fitnodatdoallis leat bálvalusastis bargit, de sus lea geatnegasvuohta ordnet bargodearvvasvuodadikšuma bargiidasas. Fitnodatdoalli sáhtá ohcat Kelas buhtadusa bargodearvvasvuodadikšuma goluin.

Juos mánná buohccá

Juos mánná buohccá,
de sáhtát doalvut su dearvvasvuodaguovddáži
dahje priváhta doaktárii.

Kela buhtte oasi priváhta doaktára mávssuin.
Dán lassin Kela buhtte oasi dálkasiid hattis.
Dearvvasvuodaguovddáža divššu Kela ii buhtte.

Gaskaboddasaš dikšunfriddja

Juos vuollel 10-jahkásaš mánná buohccá,
ovdamearkka dihte nurvui ja feberii,
sáhtát báhcit ruoktot dikšut su.
Dát gohččoduvo gaskaboddasaš dikšunfriddjan.

Sáhtát dikšut máná eanemustá 4 bargobeavvi.
Eanaš bargoadit mákset báلكká gaskaboddasaš
dikšunfriddja áigodagas.
Kela ii mávsse doarjaga dán áigodagas.

Sierradikšunruhta

Juos divššut buohcci dahje lámis vuollel 16-jahkásaš máná,
sáhtát ohcat Kelas sierradikšunruða.

Sáhtát oažžut sierradikšunruða, juos gárttat leat eret barggus

- máná buohcceviessodikšuma dihte
- máná buohcceviessodikšumii laktáseaddji ruovttudikšuma dihte
- máná veajuiduhttima dihte
- máná skuvla- dahje beavedikšuniskadeami dihte.

Sierradikšunruhta lea seamma stuoressa go
buohcuvuodabeaveruhta.

Dan oažžumii váikkuhit máná ahki, buohcuvuohta,
dikšunbáiki ja divššu muddu.

Ohcamuššii galgá laktit doaktára D-duodaštusa,
mas ákkastallo, manin dárbbášat sierradikšunruða.

Oza sierradikšunruða 4 mánotbaji siste dikšuma álgimis.

Doarjja veajuiduhttimii

Veajuiduhttimiin buoridit bargo- ja doaibmannávccaid, juos dat leat hedjonan.

Kela ordne veajuiduhttima ja doarju áigáiboahtima veajuiduhttima áigge.

Kela lassin veajuiduhttima ordnejit ovdamearkka dihte dearvvasvuodaguovddážit ja buohcceviesut, bargoealáhatlágádusat ja BE-doaimmahagat.

Sáhtát didoštallat doaktáris dahje Kelas, gean ordnen veajuiduhttimii sáhtát ohcat.

Kela ordnen veajuiduhttin lea

- ámmátlaš veajuiduhttin
- veajuiduhtti psykoterapiija
- veajuiduhttin- ja vuogáiduvvanhárjehuskurssat
- lossaváttot mediinnalaš veajuiduhttin
- neuropsykologalaš veajuiduhttin.

Gávnna Kela veajuiduhttinurssaid čujuhusas

www.kela.fi/kuntoutuskurssihaku

Veajuiduhttinbálvalusaid buvttadeaddjiid dieđut gávdnojit čujuhusas

www.kela.fi/palveluntuottajahaku

Ámmátlaš veajuiduhttin

Ámmátlaš veajuiduhttin lea oaivvilduvvon bargoahkásaččaide, geaid bargonávccaid dahje stuđerennávccaid buohcuvuohta lea heajudan dahje sáhtá lagaš jagiid heajudit.

Veajuiduhttima ulbmilin lea ovddidit barggus veadjima dahje veahkehit bargui máhccama.

Veajuiduhttin sáhtá maiddá veahkehit nuora beassat bargoeallimii.

Ámmátlaš veajuiduhttima oassin sáhtá maiddá oažžut veahkkeneavvuid.

Nuora ámmátlaš veajuiduhttin

Nuora ámmátlaš veajuiduhttin lea dárkkuhuvvon 16–29-jahkásaččaide, geain ii leat stuđerembáiki dahje bargobáiki.

Sáhtát oažžut dan maiddá dalle, juos du oahput leat gaskkalduvvan dahje dat sáhttet gaskkalduvvat. Sáhtát ohcat veajuiduhttima doaktára cealkámuša haga.

Veajuiduhtti psykoterapiija

Sáhtát ohcat Kelas veajuiduhtti psykoterapiija, juos dus lea doaktára gávnahan mielladearvvasvuoda hehttehus, mii dahká stuđerema dahje bargama váttisin.

Gáibádussan lea maiddá dat, ahte leat juo ožžon divššu mielladearvvasvuoda hehttehussii unnimustá 3 mánotbaji.

Lassin dárbbášuvvo psykiatriska cealkámuš, mas terapiija dárbu ákkastallo.

Veajuiduhttin- ja vuogáiduvvanhárjehuskurssat

Kela ordne veajuiduhttin- ja vuogáiduvvanhárjehuskurssaid mánáide, nuoraide ja rávesolbmuide, geain lea buohcuvuohta dahje lámisvuohta. Kursain oaččut dieđu iežat buohcuvuođa birra, veardásašdoarjaga ja doarjaga árggas birgemii.

Sámegielagiid veajuiduhttinurssat

Kela lágida veajuiduhttinurssaid maiddá sámegielagiidda. Dalle kursa dollojuvvo suomagillii ja dulkojuvvo dárbbu mielde sierra sámegielaide.

Lossaváttot medisiinnalaš veajuiduhttin

Sáhtát oažžut lossaváttot medisiinnalaš veajuiduhttima, juos leat vuollái 65-jahkásaš ja dus leat buohcuvuođa dahje lámisvuođa dihte fuomášahtti váttisvuođat árgga doaimmain. Lossaváttot medisiinnalaš veajuiduhttin sáhttá leat ovdamearkka dihte doaibmanterapiija dahje fysioterapiija.

Neuropsykologalaš veajuiduhttin

Neuropsykologalaš veajuiduhttin lea dárkkuhuvvon olbmuide, geain lea ovdamearkka dihte čiekŋunváddu (ADHD-hehttehus) dahje ovdánanhehttehus.

Mo beasat veajuiduhttimii?

Sáhtát ohcalit veajuiduhttimii, juos vásihat, ahte bargo- dahje doaibmannávccat leat hedjonan.

Dárbbasat dábálaččat maiddá doaktára cealkámuša. Doaktára cealkámušas čilgejuvvo, mii buohcuvuođaid dahje lámisvuođaid dus lea ja guđelágan veajuiduhttima doavttir ávžžuha dan várás.

Lossaváttot medisiinnalaš veajuiduhttimii dárbbasat veajuiduhttinplána, mii lea dahkojuvvon almmolaš dearvvasvuođafuolhusas.

Go leat ožžon doaktára cealkámuša, sáhtát ohcat veajuiduhttima Kelas.

Veajuiduhttinruhta

Veajuiduhttinruhta dorvvasta áigái boađu veajuiduhttima áigge.

Sáhtát oažžut veajuiduhttinruđa dalle, go oassálasttát Kela, buohcceviesu, dearvvasvuođaguovddáža, bargodearvvasvuođafuolahusa dahje sosiálabálvalusaid ordnen veajuiduhttimii.

Veajuiduhttinruhta rehkenastojuvvo jahkeboađuid vuodul, seamma prinsihpain go buohcuvuođabeaiveruhta.

Veajuiduhttinruđas gesso vearru.

Juos leat barggus oasseáigásaččat veajuiduhttimii oassálastima dihte, sáhtát oažžut oasseveajuiduhttinruđa.

Nuora veajuiduhttinruhta

Nuora veajuiduhttinruhta máksojuvvo stuđerema dahje eará bargoeallimii válbmaneddji veajuiduhttima áigge.

Sáhtát oažžut nuora veajuiduhttinruđa, juos leat 16–19-jahkásaš ja buohcuvuohta dahje lámisvuohta hehte bargonávccaid dahje stuđerennávccaid.

Lápmásiiddoarjagat

Juos dus dahje du mánás lea lámisvuolta dahje buohcuvuolta, mii bistá guhká ja dahká beaivválaš eallima váttisin, sáhtát oažžut lápmásiiddoarjaga.

Kela meroštallá vuoigatvuoda doarjagii dan vuodul, man olu lámisvuolta dahje buohcuvuolta váikkuha beaivválaš eallimii.

Lápmásiiddoarjja mánnái

Vuollet 16-jahkásaš sáhtát oažžut lápmásiiddoarjaga, juos

- sus lea doaktára gávnnahan lámisvuolta dahje guhkesáigásaš buohcuvuolta
- máná dikšun lea eanet gáibideaddji ja losit go dakkár máná dikšun, geas ii leat lámisvuolta dahje buohcuvuolta
- lámisvuolta dahje buohcuvuolta bistá unnimustá 6 mánotbaji.

Vuodđolápmásiiddoarjja lea sulaid 93 euro mánotbajis.

Bajiduvvon doarjja lea sulaid 218 euro mánotbajis.

Bajimus doarjja lea sulaid 423 euro mánotbajis.

Lápmásiiddoarjja rávesolbmui

Badjel 16-jahkasažžan sáhtát oažžut lápmásiiddoarjaga, juos

- dus lea doaktára gávnnahan lámisvuolta dahje guhkesáigásaš buohcuvuolta
- du návccat birget árgabeaivvis ja fuolahit alddát leat hedjonan unnimustá jagi áigge
- lámisvuolta dahje buohcuvuolta hehte du eallima, ja dárbbasat dan dihte veahki dahje bagadallama.

Vuodđolápmásiiddoarjja lea sulaid 93 euro mánotbajis.

Bajiduvvon doarjja lea sulaid 218 euro mánotbajis.

Bajimus doarjja lea sulaid 423 euro mánotbajis.

Ealáhatoažžu dikšundoarjja

Ealáhatoažžun sáhtát oažžut dikšundoarjaga, juos

- leat ealáhagas ollesáigásaččat
- dus lea doaktára gávnnahan lámisvuolta dahje guhkesáigásaš buohcuvuolta
- du návccat birget árgabeaivvis ja fuolahit alddát leat hedjonan unnimustá jagi áigge
- dárbbasat lámisvuoda dahje buohcuvuoda dihte veahki dahje bagadeami.

Vuodđodikšundoarjja lea sulaid 71 euro mánotbajis.

Bajiduvvon doarjja lea sulaid 156 euro mánotbajis.

Bajimus doarjja lea sulaid 329 euro mánotbajis.

Veteránalassi lea sulaid 108 euro mánotbajis.

Lassidiehtu lápmásiiddoarjagiid birra gávdno čujuhusas

www.kela.fi/vammaistuet

Lámis olbmuid dulkonbálvalus

Juos dárbbasat dulkoma gullanvátu, gullan-oidninvátu dahje hállanvátu dihte, sáhtát oažžut Kelas dulkkaid árgga dilálašvuodaide.

Galggat vuos ohcat vuoigatvuoda dulkonbálvalussii.

Dan manná sáhtát ieš diŋgot Kelas dulkka ovdamearkka dihte stuđeremii, bargoeallimii dahje astoáigge doaimmaide.

Lassidiehtu dulkonbálvalus gávdno čujuhusas

www.kela.fi/vammaisten-tulkkauspalvelu

Ohcan ja máksin

Sáhtát ohcat eanáš doarjagiid neahtas:

www.kela.fi/neahtas

Dárkkis ohcamušas,
mat čuvvosat das galget leat mielde.
Maiddái čuvvosiid sáhttá sáddet neahtas.

Sáhtát ohcat doarjaga maiddái skoviin,
man oaččut Kela doaimmahagain ja neahtasiidduin:

www.kela.fi/skovit

Juos ozat doarjaga skoviin, sádde dan Kelai poastta bokte.

Kela poastačujuhhus lea

Kela

PL 10

00056 KELA

Sáhtát dikšut eanáš Kela-áššiid maiddái telefavnas.

Go Kela lea giedahallan du ohcamuša,
oaččut ruoktot mearrádusa.
Mearrádusas muijaluvvojit doarjaga mearri,
vuodustusat ja máksinbeaivi.
Oaččut mearrádusa maiddái dalle,
juos dutnje ii leat mieđihuvvon doarjja.

Kela máksá doarjagiid bánkokontui.

Almmut, juos du dilli nuppástuvvá

Juos du eallindilli nuppástuvvá, dat sáhttá váikkuhit maiddá Kela doarjagiidda, maid don oaččut. Nuppástus sáhttá guoskat ovdamearkka dihte ássama, boađuid, bargama dahje bearašdili.

Muitte fal almmuhit nuppástusain Kelai. Sáhtát dahkat almmuhusa nehtas, telefovnnas dahje doaimmahagas.

Dus lea ovddasvástádus iežat bealis sihkkarastit, ahte Kelas leat rivttes dieđut geavahanláhkái. Dalle doarjja máksojuvvo dutnje rivttes sturrosažžan.

Juos mearrádusas lea feaila

Juos leat dan oaivilis, ahte Kela mearrádusas lea feaila, sáhtát ohcat nuppástusa mearrádussii. Oaččut mearrádusa mielde rávvagiid das, mo nuppástusa ohcojuvvo.

Juos dus leat jearaldagat, váldde vuos oktavuoda Kelain.

Kela áššiiddikšunbálvalusas nehtas sáhtát

- ohcat doarjagiid
- sáddet čuvvosiid
- dárkkistit ohcamuša dili
- sáddet ságaid
- almmuhit nuppástusain
- heaittihit doarjaga.

Ná Kela bálvala

Nehtas

Loga Kela doarjagiid birra sámegillii:
www.kela.fi/davvisamegillii

Jeara ráđi:
www.kela.fi/kysy-kelasta

Rehkenastte doarjaga meari:
www.kela.fi/laskurit

Divššo áššiid nehtas:
www.kela.fi/neahtas

Neahttabálvalussii galgá čálihit iežas sisa. Dárbbasat neahttabáŋkodovddaldaga dahje mobiilannehusa.

Doaimmahagas

Dárkkis doaimmahagaid čujuhusaid ja rabasáiggiid nehtas:
www.kela.fi/doaimmahagas

Sámegielat bálvalus

Telefonbálvalus árgan 13–15
020 634 2894

Gáiddusbálvalus árgan 13–15:
www.kela.fi/gaiddusbalvalus

Dárbbasatgo dulkoma?

Loga lasi dulkoma birra:
www.kela.fi/darbbasatgo-dulkka

Telefovnnas

Rabas árgan 9–16.
Áigáiabohtindoarjja.....020 692 207
Ássan.....020 692 210
Berran.....020 634 4940
Bargguhisvuolta.....020 692 210

Buohcan ja koarttat.....020 692 204

Ealáhagat.....020 692 202

Riikkaidgaskasaš dilit (árgan 10–15).....020 634 0200

Stuđeren ja vearjo-geatnegasvuolta.....020 692 209

Vánhenvuolta.....020 692 206

Veajuiduhttin ja lápmásiiddoarjagat.....020 692 205

Várre áiggi

Sáhtát várret áiggi telefovnnas dahje nehtas:
www.kela.fi/varaa-aika
dahje sáddemiin rávdnjepoastta čujuhussii:
saame@kela.fi

Áiggi várren nehtas odasmuvvá. Odasmuvvama maŋŋá galggat čálihit iežat sisa, go háliidat várret áiggi. Dárbbasat sisačáliheapmái neahttabáŋkodovddaldaga dahje mobiilannehusa.

Kela davvisámegillii

Sámegielat neahttasiiddut:

www.kela.fi/davvisamegillii

Sámegielat gihppagat:

Almmolaš ássandoarjja

Áigáiboahandoarjja

Bargguhisvuohta

■ Buohcan ja veajuiduhttin

Ealáhagat ja eará doarjagat ealáhatoažžui

Fárren Supmii dahje Suomas olgoriikkaide

Mánnábearrašat

Stuðeren ja vearjogeatnegasvuohta

Sámegielat gihppagiid sáhtta čálihit

Kela neahttasiidduin:

www.kela.fi/saamenkieliset-esitteet